

Vastine tarkastuslautakunnan vuoden 2024 arviointikertomukseen

Yhtymävaltuustolle ja tarkastuslautakunnalle

Käsitelty: Johtoryhmä 24.09.2025, Yhtymähallitus 9.10.2025

Hyväksyntä: Yhtymävaltuusto 30.10.2025

VASTAUKSET TARKASTUSLAUTAKUNNAN VUODEN 2024 ARVIOINTIKERTOMUKSEEN

Sisällys

1	JOHDANTO JA YHTEENVETO	3
2	ARVIOINNIN TOTEUTTAMINEN	4
3	VASTAUKSET TARKASTUSLAUTAKUNNAN 12 ARVIOINTIKOHTEESEEN.....	4
3.1	Sivu 6, Perhon toimipiste	4
	Johtoryhmän tilanneselvitys, Perhon toimipiste.....	5
3.2	Sivu 7–8, Ammattikampuksen puualan koulutus.....	5
	Johtoryhmän tilanneselvitys, ammattikampuksen puualan koulutus.....	5
3.3	Sivut 9–11, koulutusyhtymä.....	6
	Johtoryhmän tilanneselvitys, koulutusyhtymä.....	6
3.4	Sivu 12, koulutus	7
	Johtoryhmän tilanneselvitys, koulutus.....	7
3.5	Sivu 13, strategiset tavoitteet	7
	Johtoryhmän tilanneselvitys, strategiset tavoitteet.....	7
3.6	Sivu 13, strategian arvot	8
	Johtoryhmän tilanneselvitys, strategian arvot	8
3.7	Sivu 14, strategian visio.....	8
	Johtoryhmän tilanneselvitys, strategian visio	8
3.8	Sivu 14, strategian missio.....	9
	Johtoryhmän tilanneselvitys, strategian missio	9
3.9	Sivu 15, kuntayhtymän talouden arviointi.....	9
	Johtoryhmän tilanneselvitys, kuntayhtymän talouden arviointi.....	10
3.10	Sivu 16, investoinnit	10
	Johtoryhmän tilanneselvitys, investoinnit.....	10
3.11	Sivut 17–18, sisäinen valvonta, riskienhallinta ja konsernivalvonta.....	10
	Johtoryhmän tilanneselvitys; sisäinen valvonta, riskienhallinta ja konsernivalvonta.....	10
3.12	Sivu 19, henkilöstö	11
	Johtoryhmän tilanneselvitys, henkilöstö	11

VASTAUKSET TARKASTUSLAUTAKUNNAN VUODEN 2024 ARVIOINTIKERTOMUKSEEN

Yhtymävaltuustolle ja tarkastuslautakunnalle

1 JOHDANTO JA YHTEENVETO

Tarkastuslautakunta hyväksyi osaltaan 11.4.2025 § 36 arviointikertomuksen vuodelta 2024 ja päätti seuraavaa:

- yhtymävaltuusto pyytää arviointikertomuksessa julkituoduista seikoista vastaukset tulosalueilta niin, että ne voidaan käsitellä yhtymävaltuustossa 31.10.2025 mennessä,
- yhtymähallitus ottaa käsittelyssään kantaa koko arviointikertomuksen sisältöön tulosalueiden kannanottojen lisäksi,
- käsiteltävään asiaan yhtymähallitus toimittaa vastaukset tiedoksi yhtymävaltuustolle ja tarkastuslautakunnalle.

Yhtymävaltuusto hyväksyi arviointikertomuksen kokouksessaan 24.4.2025 ja päätti seuraavaa:

- merkitä tiedoksi arviointikertomuksen vuodelta 2025,
- ja että arviointikertomuksessa esille tuodut kehittämiskohteet tuodaan tiedoksi valtuuston syyskokoukseen.

Vuoden 2024 arviointikertomuksen havaintokohteet on esitetty edellisistä vuosista poiketen ns. liikennevaloin, joka selkiyttää mielenkiintoisella tavalla asioiden tilannearvioita ja parantamiskohteista. Merkittävä osa havainnoista on vihreällä, mutta on myös keltaista ja punaista parantamiskohdetta. Vastineita on laadittu 12 eri havaintokohteeseen.

Vastaukset ja arvioinnit on laadittu johtoryhmän jäsenten koordinoimana ja kunkin jäsenen vastualueiden mukaisesti. Johtoryhmä on käsitellyt arviointeja syyskauden 2025 kokouksissaan ja lopullinen esitysversio yhtymähallitukselle on valmistunut 26.9.2025.

Suoritettujen arviointien päätelmänä johtoryhmä kokee, että tarkastuslautakunnan vuoden 2024 arviointikertomus on myönteinen ja siinä esitetyt kehittämiskohteet ovat erittäin osuvia Kpedun toiminnan kehittämiseksi ja jatkuvalle parantamiselle. Pääosa vuoden 2024 kertomuksessa esitetyistä asioista on parannettu taikka ratkaistu vuoden 2025 aikana. Muutamat havainnot edellyttävät erityistä huomiota myös tulevilla yhtymäsuunnitelmakaudella 2026–2028 sekä uuden strategiaohjelman 2026–2030 laadinnassa.

Loppuvuodesta 2024 Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymässä käynnistettiin yhteistoimintaneuvottelut johtuen valtion talousarvion leikkauksista ammatillisen koulutuksen rahoitukseen, joka Kpedun osalta tarkoitti noin 7 % vähennystä. Myös vuoden 2024 rahoitukseen oli kohdistunut leikkauksia. Yhteistoimintaneuvottelut päättyivät ilman erimielisyyslausumia 16.1.2025.

Muutokset tuovat taloudellista haastetta Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymän laaja-alaisen koulutustehtävän toteuttamiselle ja talouden tasapainotukselle erityisesti vuosille 2025–2027. Siinänsä Kpedu toimintaympäristö on positiivisen kasvun aluetta ja opiskelijoita hakeutuu hyvin koulutuksiimme, joten voimme suhtautua tulevaan luottavaisesti.

Kokkolassa 24.9.2025

Koulutusyhtymän johtoryhmä

Kokkolassa 9.10.2025

Yhtymähallituksen käsittely

VASTAUKSET TARKASTUSLAUTAKUNNAN VUODEN 2024 ARVIOINTIKERTOMUKSEEN

2 ARVIOINNIN TOTEUTTAMINEN

Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymän tarkastuslautakunta on kokoontunut tilikauden 2024 tavoitteiden arvioimiseen tilikaudella 3 kertaa. Tilikauden päättymisen jälkeen tarkastuslautakunta on vuonna 2025 kokoontunut 5 kertaa. Arviointikertomuksen lähteenä ovat tilinpäätös 2024, projektiraportti 2024, henkilöstöraportti 2024, turvallisuusraportti 2024, suunnitelmat ja asiantuntijoiden kuulemiset. Arviointikertomuksessa on käytetty liikennevalomallia havaintojen ja suositusten luokitteluun.

Arvioinnin yhteydessä esiin noussut onnistuminen tai positiivinen havainto.

Arvioinnin yhteydessä esiin noussut havainto, jolla voi olla on vaikutusta tavoitteen saavuttamiseen.

Arvioinnissa esiin noussut huoli, jolla on vaikutusta tavoitteen saavuttamiseen.

3 VASTAUKSET TARKASTUSLAUTAKUNNAN 12 ARVIOINTIKOHTEESEEN

3.1 Sivu 6, Perhon toimipiste

Opiskelu koetaan käytännönläheiseksi ja on ylittänyt odotukset. Luonto- ja ympäristöala vaatii monipuolista osaamista, maastossa ei voi ennakoida. Tekemisen vapaus on hyvää, ja materiaaliapuoli on kunnossa. Sosiaali- ja terveysalalla opettajan mukaan kyläkoulumainen, yhteisöllinen tunnelma. Kukaan ei pääse piiloon. Oppilaitoksen henkilökunta näkee enemmän hyviä puolia kuin haasteita.

Sisäilman laatua tulee tarkkailla jatkossa, ja asiaan on tarvittaessa puututtava. Oppilashuoltoa tulee tarjota tasapuolisesti. Opinto-ohjaaja antaa etäohjausta, mutta se ei tavoita opiskelijoita toivotulla tavalla. Sosiaali- ja terveysalalla kulkeminen Kokkolaan on haasteellista, mutta Kokkola-päiviä tarvitaan. Kaikkea ei voi simuloida tai opiskella verkossa.

Johto (etä-etähenkilöt) ovat kaukana. "Huomioikaa, että olemme olemassa, nähtäisiin maakunnan vahvuus myös Perhon osalta." Maahanmuuttajien kanssa yhteinen kieli puuttuu. Huoli siitä, miten alan käy.

VASTAUKSET TARKASTUSLAUTAKUNNAN VUODEN 2024 ARVIOINTIKERTOMUKSEEN

Johtoryhmän tilanneselvitys, Perhon toimipiste

Kpedun hallitus on linjannut, että luonto- ja ympäristöalan perustutkintokoulutusta jatketaan Perhon toimipaikassa. Koulutuksia on suunniteltu ja räätälöity palvelemaan alalla toimivia yrittäjiä hyödyttäväksi tutkinnon osa -tuotteiksi ja ne on avattu jatkuvan haun kautta haettaviksi.

Opiskelijahuollon edustajat (opo, kuraattori, terveydenhoitaja) osallistuvat noin kuuden viikon välein luonnonvara-alan opiskelijahuoltoryhmään, jossa käydään läpi kuulumisia ja toimipaikan tarpeita opiskeluhuollon osalta ja pyritään vastaamaan tarpeisiin mahdollisimman kattavasti resurssien puitteissa. Toimipaikan opiskelijat ovat pääsääntöisesti aikuisia monimuoto-opiskelijoita, joten opiskelijahuollon palveluiden kysyntä ei ole samalla tasolla kuin yhteishaun kautta hakeutuneilla nuorilla.

Opinto-ohjaajan työnkuva, vastuut ja resurssit on määritelty ja suhteutettu opiskelijamäärään. Opinto-ohjaajalle on määritelty läsnäolopäivät Perhon toimipaikkaan, jolloin ohjauskeskustelut ja verkostopalaverit pyritään pitämään lähitapaamisina. Opinto-ohjaajan yhtenä työkaluna käytetään myös etäohjausta, jota toteutetaan Teamsin välityksellä. Opiskelijat voivat viestiä opinto-ohjaajan kanssa Wilman ja puhelimen välityksellä ja sopia erikseen myös yksilöllisiä ohjauskeskusteluja, jotka toteutetaan lähitapaamisina Perhossa.

Sosiaali- ja terveysalan perustutkintoa ei ole enää toteutettu Perhossa lähiopetuksena vähäisen kysynnän ja hakijamäärän vuoksi. Perustutkinto ei ollut yhteishaussa Perhon toimipisteeseen vuonna 2025. Opintoja tarjotaan Perhon alueelle oppisopimuksella ja jatkuvan haun tarjonnassa olevan verkko-opiskelupainotteisen ryhmän avulla. Lähiopetuspäiviä on Kokkolassa yksittäisiä kuukausittain. Ryhmässä mahdollistuu sekä hoiva-avustajakoulutuksen suorittaminen että sosiaali- ja terveysalan perustutkinto (lähihoitaja).

Perhossa oli syyskuussa 2025 käynnissä kaksi EU-hanketta. JTF-rahoitteinen Kalastuksen ja erämatkailun kehittäminen Keski-Pohjanmaalla -hanke päättyy syyskuun lopussa ja Maaseuturahaston Peuran polku -hanke on puolestaan alkanut syyskuun alussa ja jatkuu lokakuun loppuun 2027.

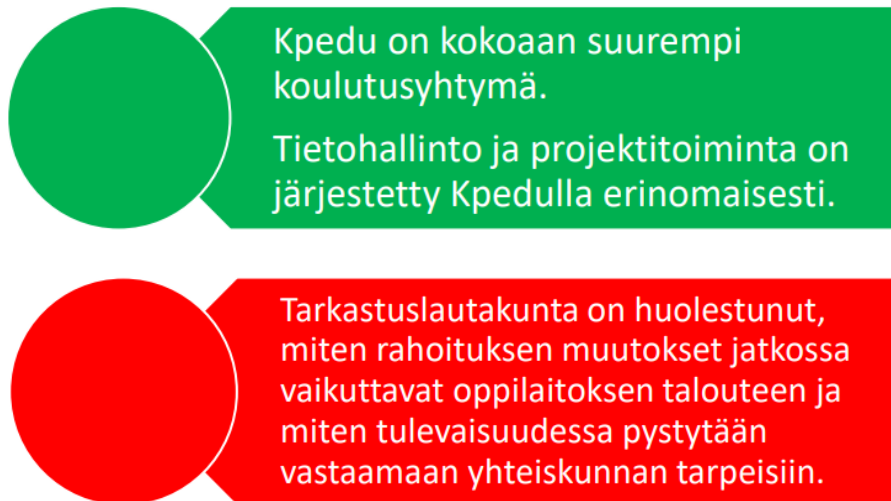
3.2 Sivu 7–8, Ammattikampuksen puualan koulutus

Vierailusta jäi positiivinen kuva ja tarkastuslautakunta kiittää kännykkätelineistä!

Johtoryhmän tilanneselvitys, Ammattikampuksen puualan koulutus

Puualan perustutkintokoulutus päätettiin vuonna 2025 tehtyjen sopeutustoimien vuoksi lakauttaa kokotutkintokoulutuksena. Puualan osaamissältöjen koulutusta on alustavasti suunniteltu jatkettavan osana rakennusalan koulutusta.

VASTAUKSET TARKASTUSLAUTAKUNNAN VUODEN 2024 ARVIOINTIKERTOMUKSEEN

3.3 Sivut 9–11, koulutusyhtymä**Johtoryhmän tilanneselvitys, koulutusyhtymä**

Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä on pitkään toteuttanut aktiivista kehitystoimintaa koulutus-toiminnan rinnalla. Työllisyyttä ja yritysysteistyötä edistävät hankkeet sekä syrjäytymistä eh-käisevät projektit ja panostukset opiskelijahuollon resursseihin ovat olleet strategisesti tärkeitä valintoja.

Projektien toteuttamisessa panostetaan raportointiin siten, että neljännesvuosittain tuotetaan kattava projektihallinnon raportti. Kpedulla on pitkään ollut projektihallinnon tietojärjestelmä, jota on jatkuvasti kehitetty. Viime vuosina se on integroitu talous- ja palkkahallinnon järjestel-miin sekä työajan seurantaan.

Tietohallinnon ja tietojärjestelmien kehittäminen sekä tiedolla johtaminen on strateginen pai-nopiste. Vuonna 2024 laadittiin eKpedu-strategia ohjaamaan toimintaa.

Valtion vuodesta 2023 alkaneet säästötoimenpiteet ammatillisen koulutuksen rahoitukseen edellyttävät toiminnan priorisointia, koulutustarjonnan supistamista ja rakenteiden uudista-mista. Talouden tasapainottaminen on haastavaa: kun valtionosuustulojen vähentyvät muuta-man prosentin vuodessa, niin samanaikaisesti kunta-alan palkat nousevat saman verran.

VASTAUKSET TARKASTUSLAUTAKUNNAN VUODEN 2024 ARVIOINTIKERTOMUKSEEN

3.4 Sivu 12, koulutus

Resurssien tarkoituksenmukaista kohdentamista on arvioitu tilikauden aikana eri koulutusalojen välillä. Toimintaa on mukautettu arvioinnin perusteella.

Tarkastuslautakunta on kiinnostunut tietämään, miten kuntavastaavien tehtävä on onnistunut.

Aikuiskoulusta on vähennetty tietoisesti. Tärkeää on, että aikuiskoulutusta tarjotaan, vaikka rahoitusmalli on muuttunut.

Oppisopimus- ja harjoittelupaikkojen löytäminen on edelleen haaste joillakin koulutusaloilla.

Johtoryhmän tilanneselvitys, koulutus

Aikuiskoulutusta tarjotaan edelleen eri rahoituslähteitä ja niiden yhdistelmiä hyödyntäen. Oppisopimus- ja koulutussopimuspaikkojen löytäminen on ajoittain haaste. Siihen on pyritty reagoimaan koulutustarjonnan kohdentamisella ja ajoittamisella. Osin asiaan liittyy myös työelämän suhdanteista johtuvaa kausivaihtelua, jota on koulutuksen järjestäjän toimesta haastavaa ennakoida. Kpedu käy tiivistä vuoropuhelua työnantajien kanssa kaikilla toimialoilla asian kehittämiseksi.

3.5 Sivu 13, strategiset tavoitteet

Nuorten aloituspaikkoja lisätään, mikä on hyvä asia.

Johtoryhmän tilanneselvitys, strategiset tavoitteet

Olemme tietoisesti lisänneet yhteishaun aloituspaikkoja. Sama suunta jatkuu vuonna 2026. Aloituspaikkojen kasvattamisessa joudumme kuitenkin huomioimaan myös koulutussopimuspaikkojen löytymisen eli aloituspaikkojen hallittu lisääminen edellyttää myös jatkuvaa vuoropuhelua työelämän kanssa.

VASTAUKSET TARKASTUSLAUTAKUNNAN VUODEN 2024 ARVIOINTIKERTOMUKSEEN

3.6 Sivun 13, strategian arvot

Voisiko Kpedu olla se foorumi, joka kokoaa alueen työnantajat, johtavat asiantuntijat ja opettajat ja josta saataisiin alusta alueen hyvinvoinnin kehittämiseksi tulevaisuudessa?

Strategian tasapuolinen toteutuminen tulee taata kaikissa toimipisteissä.

Johtoryhmän tilanneselvitys, strategian arvot

Kaikkien toimipisteiden henkilöstöllä on ollut mahdollisuus osallistua edellisen strategian arviointiin ja uuden strategian työstämiseen. Koulutusyhtymän toiminnassa keskeistä on tiivis yhteys alueen työnantajien ja alueen kehittämisestä vastaavien tahojen kanssa. Yhteistyötä jokaisen jäsenkunnan kanssa voitaisiin nykyistä enemmän konkreettisesti edistää.

3.7 Sivun 14, strategian visio

Ulkoista näkyvyyttä kannattaa edelleen lisätä.

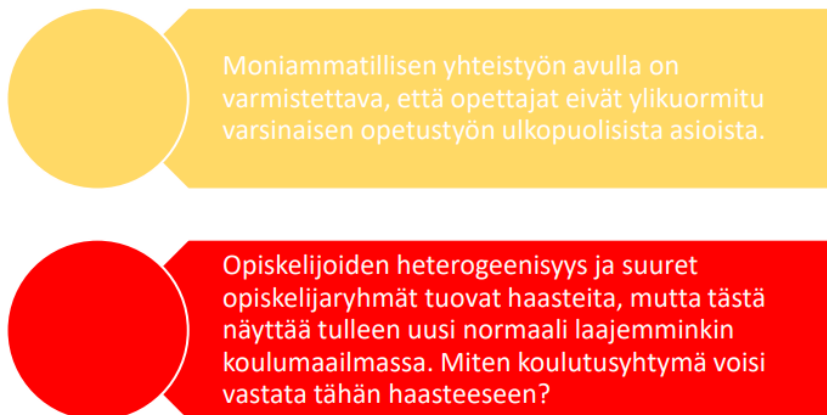

Tarkastuslautakunta toivoo tulevalta strategialta vielä lisää selkeyttä ja konkretiaa.

Johtoryhmän tilanneselvitys, strategian visio

Kpedun strategia 2021–25 arvioitiin konsulttiyhtiö MDI:n toimesta syyskuussa 2023. Arviointia täydennettiin elokuussa 2025 tehdyillä kyselyillä ja haastatteluilla henkilöstölle, opiskelijoille ja luottamushenkilöille. Arvioinnin tulokset on käsitelty laajasti henkilöstön ja luottamushallinnon kokouksissa. Keskeinen viesti oli se, että strategian missio, visio ja arvot ovat pääsääntöisesti edelleen ajankohtaisia. Arvoihin toivottiin uutena elementtinä vastuullisuutta. Visioon toivottiin enemmän kunnianhimoa ja tarttumapintaa. Kpedun todettiin onnistuneen melko hyvin perustehtävässään, mutta strategian osuus siitä oli hieman epäselvä. Uuden strategian osalta toivottiin konkreettisuutta, selkeyttä, tiiviimpää ilmaisua ja mitattavuutta. Uuden strategian valmistelu on käynnissä ja valmista on tammi-helmikuussa 2026.

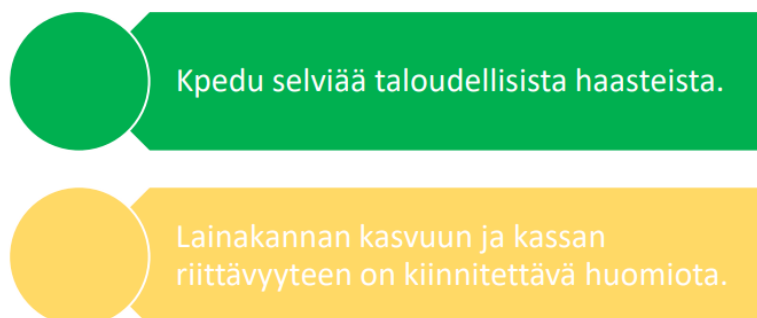
VASTAUKSET TARKASTUSLAUTAKUNNAN VUODEN 2024 ARVIOINTIKERTOMUKSEEN

3.8 Sivu 14, strategian missio**Johtoryhmän tilanneselvitys, strategian missio**

Sekä oppimisen tuessa että opiskeluhollossa, josta vastaa Soite, teemme moniammatillista yhteistyötä. Kokonaisuutta täydentävät pedagogiset kehittämishankkeet ja opiskeluholloin kehittämissankkeet.

Lakiin ammatillisesta koulutuksesta on tulossa muutoksia oppisen tukeen 1.8.2026 alkaen. Uudistuva lainsäädäntö korostaa aiempaan lainsäädäntöön verrattuna enemmän sitä, että kaikilla opiskelijan opetukseen ja ohjaukseen osallistuvilla on vastuu ja velvollisuus antaa opiskelijoille oppimisen tukea. Käytännössä tämä tarkoittaa, että vaikka oppisen tukea ja opiskeluhoitoa tehdään moniammatillisessa verkostoyhteistyössä, korostuu lainsäädännön velvoittamana myös jokaisen opettajan rooli antaa opiskelijalle matalan kynnyksen oppimisen tukea tuen tarvetta havaitessaan. Koulutusyhtymä on hyvin valmistautunut uudistukseen ja tukee henkilöstöä muutoksessa.

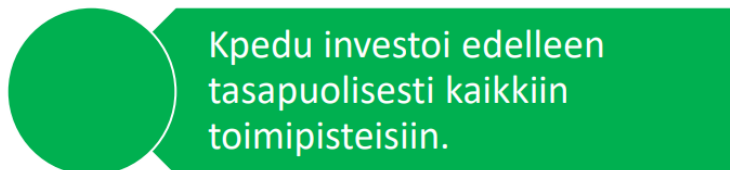
Seuraavalla strategiakaudella osana strategisen osaohjelman, pedagogisen ohjelman, päivitystä on tarkoitus aiempaa painotetummin huomioida erilaisten opiskelijoiden ajan ilmiönä uudeksi normaaliksi tulleet haasteet.

3.9 Sivu 15, kuntayhtymän talouden arviointi

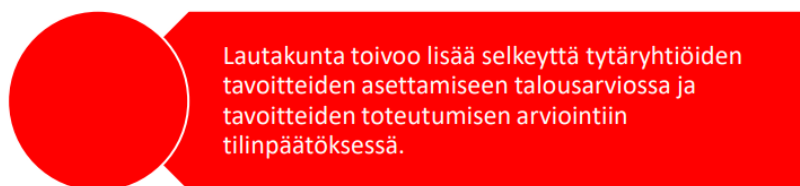
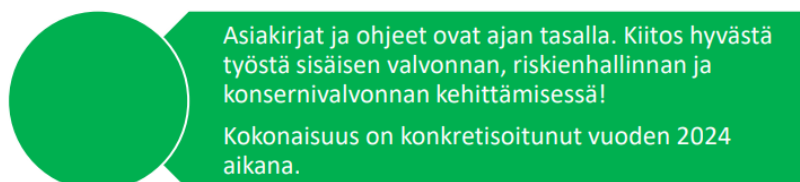
VASTAUKSET TARKASTUSLAUTAKUNNAN VUODEN 2024 ARVIOINTIKERTOMUKSEEN

Johtoryhmän tilanneselvitys, kuntayhtymän talouden arviointi

Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä on jo vuonna 2023 alkanut toteuttamaan ennakoivaa talousohjelmaa talouteen liittyvien riskien arvioimiseksi. Syksyllä 2024 todettiin, että valtion säästötoimenpiteet aiheuttavat epätasapainon vuoden 2025 talousarvioon, jonka vuoksi käynnistettiin yt-neuvottelut ja muutostalousarvion laadinta talouden tasapainottamiseksi. Lainakannan määrän alentamiseksi on karsittu ja siirretty talonrakennuskohteiden toteutuksia.

3.10 Sivu 16, investoinnit**Johtoryhmän tilanneselvitys, investoinnit**

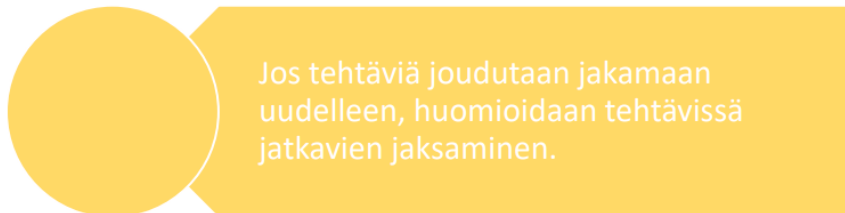
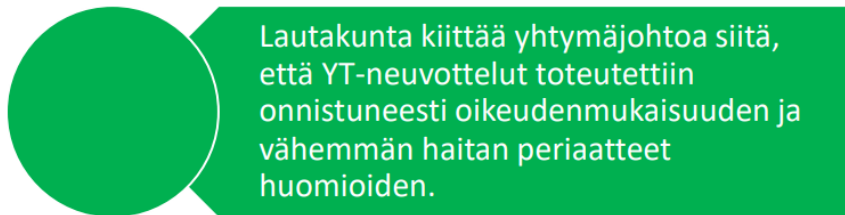
Koulutusyhtymän investointiohjelma laaditaan kolmelle vuodelle osana talousarviota ja yhtymäsuunnitelmaa. Kiinteistöpalvelujen investointisuunnittelussa investointitarpeita arvioidaan kuitenkin myös 5–10 vuoden aikajanaalla. Investointien toteutuksessa tavoitteena on myös tehostaa toimitilojen käyttöä ja määrää. Reilun 10 vuoden aikana koulutusyhtymän toimitilojen määrä on alentunut noin 30 %, vaikka opiskelijamäärät ovat säilyneet samalla tasolla. Määrä on vähentynyt, kun toimitiloja on myyty ja vanhoja tiloja purettu.

3.11 Sivut 17–18, sisäinen valvonta, riskienhallinta ja konsernivalvonta**Johtoryhmän tilanneselvitys; sisäinen valvonta, riskienhallinta ja konsernivalvonta**

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeet ovat uudistettu. Vuoden 2025 talousarvioon laadittiin ensimmäistä kertaa tavoitteiden riskisarvioinnit. Riskienhallintaa toteutetaan tietojärjestelmän avulla ja arvioinnit tehdään neljännesvuosittain.

Konserniohje tarkistetaan hallintosäännön muutosten ja suositusmuutosten vuoksi alkuvuodesta 2026. Tilinpäätöksen lisäksi osavuositarkastuksissa raportoidaan koulutusyhtymän konsernitason ja konserniyhtiöiden toteutumat. Konserniyhtiöitä ovat Osoy koulutus Oy ja Kiinteistö Oy Kokkolan Kampus, joiden budjetointia on jo konkretisoitu suhteessa koulutusyhtymään.

VASTAUKSET TARKASTUSLAUTAKUNNAN VUODEN 2024 ARVIOINTIKERTOMUKSEEN

3.12 Sivu 19, henkilöstö**Johtoryhmän tilanneselvitys, henkilöstö**

Yt-neuvotteluja on jouduttu käymään johtuen valtion budjettileikkauksista ammatillisen koulutuksen rahoitukseen. Yhtymäjohto eli hallitus ja viranhaltijat ovat korostaneet sitä, että toiminnan ja talouden tasapainoa on tarkasteltava ja ennakoitava useamman vuoden näkökulmasta. Taloudellisen liikkumavaran lisäksi koulutusyhtymän toiminnassa olennaista on vetovoimainen koulutus, toiminnan laatu ja jatkuva parantaminen sekä opiskelijoiden ja henkilökunnan tyytyväisyys.

Yt-neuvottelujen käynnistymisestä tiedotettiin työterveyshuoltoa hyvissä ajoin. Työssä jaksamisen tukemiseen on käytössä mm. aktiivisen tuen malli ja onnistumiskeskustelut.

Koulutusyhtymä on varautunut siihen, että valtion talousarvioissa 2024–2026 ammatillisen koulutuksen rahoitusta edelleen leikataan. Vastaavasti kunta-alan palkat ja hinnat nousevat vuosittain. Talouden tasapainon ylläpitäminen edellyttää monivuotista talousohjelmaa sekä toiminnan sopeuttamista ja priorisointia. Etenemällä asioissa ennakoivasti ja hallitusti, avoimessa yhteistyössä henkilöstön kanssa, saavutamme parhaat tulokset.

Tässä ajassa henkilöstö tarvitsee organisaatiolta selkeyttä ja psykologista turvallisuutta. Toisaalta henkilöstöltä edellytetään muutoskykyä ja muutosjoustavuutta eli resilienssiä. Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymän strategiassa, kärkitavoitteissa, talousarvioissa sekä henkilötason tavoitteissa ja vastuissa, on siten oltava keskeistä henkilöstön tärkeys muutoksessa ja sen hallinnassa.